

A2. MARC NORMATIU DE L'ÚS PÚBLIC

A2. MARC NORMATIU DE L'ÚS PÚBLIC.....	1
1 MARC NORMATIU DE L'ÚS PÚBLIC.....	5
1.1 ELS PLANS ESPECIALS DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX.....	5
1.2 LA LLEI D'ESPAYS NATURALS I EL DECRET DE CREACIÓ DELS PARCS.....	6
1.2.1 DECRET 328/1992, PEL QUAL S'APROVA EL PLA D'ESPAYS D'INTERÈS NATURAL.....	6
1.3 L'ÚS PÚBLIC A LA LEGISLACIÓ SECTORIAL I ESPECÍFICA.....	7
1.3.1 REGULACIÓ SECTORIAL.....	7
1.3.2 REGULACIÓ ESPECÍFICA.....	9
1.4 RECURS DE NORMATIVA.....	13

1 MARC NORMATIU DE L'ÚS PÚBLIC

En aquest apartat es fa referència no només als plans especials que regulen els usos públics de cada un dels Parcs, sinó també al marc legislatiu general de protecció dels espais naturals, la Llei 12/1985, d'espais naturals i el decret que la desplega.

1.1 ELS PLANS ESPECIALS DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX

Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix van ser objecte de protecció a rel de la seva inclusió dins el Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya (PEIN), segons Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural. Els plans especials dels Parcs són redactats segons la legislació d'urbanisme vigent.

Cada un dels Parcs es regeix per un Pla especial propi i és gestionat conjuntament per l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona i els municipis que pertanyen als diferents Parcs:

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC I DEL PAISATGE DE L'ESPAI NATURAL DE GARRAF, aprovat per resolució del Conseller de Política Territorial i Obres Públiques el 24 de maig i 16 de desembre de 1986 i publicat al DOGC número 805 de 18 de febrer de 1987.

El Pla especial d'ordenació va ser modificat per acord de la Comissió d'Urbanisme de Barcelona de 22 de novembre de 1995 i publicat al DOGC número 2.157 de 22 de gener de 1996, i per acord de la Comissió d'Urbanisme de Barcelona de 19 de novembre de 2001 i publicat al DOGC número 3.592 d'11 de març de 2002.

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC I DEL PAISATGE DE L'ESPAI NATURAL D'OLÈRDOLA, aprovat l'11 de novembre de 1992 i publicat al DOGC número 1.672 de 20 de novembre de 1992.

El Pla especial va ser modificat en data de 2 de desembre de 1997 i publicada la seva aprovació en el DOGC número 2.562 de 22 de gener de 1998.

PLA ESPECIAL DE L'EMBASSAMENT DEL FOIX, va ser aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona en data 28 de juliol de 1993 i publicat al DOGC número 1.807 d'11 d'octubre de 1993.

El Parc del Foix es gestiona a través de la figura jurídica del Consorci del Parc del Foix que es constitueix per tres administracions locals: els ajuntaments de Castellet i la Gornal i de Santa Margarida i els Monjos i la Diputació de Barcelona.

El Parc del Foix està actualment en procés de revisió del Pla Especial. El present Pla d'Ús Públic es basarà en la informació subministrada per aquest i en la proposta de normativa.

1.2 LA LLEI D'ESPais NATURALs I EL DECRET DE CREACIó DELS PARCS

La llei 12/1985, d'espais naturals, és el marc general per a la protecció dels espais naturals a Catalunya. Els objectius d'aquesta llei són protegir, conservar, gestionar i, si s'escau, restaurar i millorar la diversitat genètica, la riquesa i la productivitat dels espais naturals de Catalunya, els quals han d'ésser compatibles amb el desenvolupament i la utilització dels recursos naturals i ambientals, en el marc de la protecció del medi i de l'ordenació racional i equilibrada del territori (article 1). En el seu articulat especifica els principis bàsics per a cada una de les figures de protecció especial autonòmiques.

Aquesta llei preveu en el seu capítol III (articles 15 al 20) la redacció del Pla d'Espais d'Interès Natural, que es va portar a terme a través del Decret 328/1992, explicat a continuació.

1.2.1 DECRET 328/1992, PEL QUAL S'APROVA EL PLA D'ESPais D'INTERÈS NATURAL.

El Pla va ser aprovat per l'Acord del Consell de Govern de 14 de desembre de 1992, mitjançant el Decret 328/1992, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural. Aquest Decret va ser publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya nº 1.714, d'1 de març de 1993, i va entrar en vigor l'endemà de la seva publicació al butlletí oficial.

A través d'aquest Pla s'estableix la protecció mínima del territori que cal que es desenvolupi en cada un dels seus espais a través d'un pla especial tramitat segons la llei 12/1985, d'espais naturals i el Decret legislatiu 1/1990 de matèria urbanística.

Les futures ampliacions han estat incloses en el PEIN l'any 2007 a través de la llei 12/2006, del 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació la llei 12/1985, d'espais naturals.

Decret 328/1992, pel qual s'aprova el pla d'espais d'interès natural

Article 1. Objecte del Pla

El Pla d'espais d'interès natural té com objecte, la delimitació i l'establiment de les determinacions necessàries per a la protecció bàsica dels espais naturals la conservació dels quals es considera necessari d'assegurar, d'acord amb els valors científics, ecològics, paisatgístics, culturals, socials, didàctics i recreatius que posseeixen.

Aquest decret va assentar els límits de les àrees d'interès especial i en el seu capítol 3 estableix la regulació d'usos i activitats, que bàsicament disposa que han de ser respectuosos amb els béns, drets privats i propietats existents, i alhora regula l'accés motoritzat a l'espai.

Decret 328/1992, pel qual s'aprova el pla d'espais d'interès natural

Article 12. Usos públics

Els usos públics en els espais del Pla es desenvoluparan amb ple respecte als béns, els drets privats i les propietats existents. Els departaments d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Medi Ambient establiran mesures amb aquesta finalitat en els seus respectius àmbits competencials.

Article 14. Circulació amb mitjans motoritzats

14.1 No és permès la circulació de vehicles motoritzats camps a través ni fora de carreteres o camins habilitats per al pas d'automòbils. Aquesta disposició no afecta les activitats agropecuàries, silvícoles i similars, ni les de prevenció i extinció d'incendis realitzades per les agrupacions de defensa forestal i altres organismes amb anàlogues finalitats, ni la circulació de vehicles quan sigui estrictament necessari per al desenvolupament a l'interior dels espais del Pla d'altres activitats de qualsevol tipus autoritzades.

1.3 L'ÚS PÚBLIC A LA LEGISLACIÓ SECTORIAL I ESPECÍFICA

Actualment les competències de l'accés al medi natural i la gestió del seu ús públic recauen sobre el Departament de Medi Ambient i Habitatge, la Direcció general del medi natural.

1.3.1 REGULACIÓ SECTORIAL

En la legislació actual l'ús social del medi natural està vinculat a l'accés al medi natural, amb una primera referència, tal i com s'ha destacat en l'apartat anterior, en la Llei 12/1985 d'Espais Naturals, on per primera vegada en la història de Catalunya es prohibeix la circulació camps a través amb vehicles motoritzats (article 18.3) i a més la considera una infracció administrativa (article 37).

Llei 12/1985 d'Espais Naturals

Article 18.3. No es permet que circulin, fora de les carreteres i les pistes que són destinades a aquest fi, mitjans motoritzats si no disposen d'un permís especial lliurat per l'Ajuntament corresponent, d'acord amb els criteris que s'estableixen per reglament. Tampoc no és permès de fer-ho quan es tracta d'espais naturals sotmesos a alguna de les modalitats de protecció especial que estableix el capítol IV sense autorització del seu òrgan gestor. Aquesta disposició no afecta les activitats agro-pecuàries, silvícoles o similars.

En les normes del PEIN (Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural) també es fa referència a l'accés als espais inclosos en el Pla en el mateix sentit, prohibint la circulació fora pista.

Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural

Article 14. Circulació amb mitjans motoritzats

1. No és permesa la circulació de vehicles motoritzats camps a través ni fora de carreteres o camins habilitats per al pas d'automòbils. Aquesta disposició no afecta les activitats agropecuàries, silvícoles i similars, ni les de prevenció i extinció d'incendis realitzades per les agrupacions de defensa forestal i altres organismes amb anàlogues finalitats, ni la circulació de vehicles quan sigui estrictament necessari per al desenvolupament a l'interior dels espais

1.3.1.1 Llei 20/1991 de promoció de l'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques

Des de l'any 1991 existeix la Llei d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques amb l'objectiu de garantir a les persones amb mobilitat reduïda o qualsevol altra limitació l'accessibilitat i la utilització dels béns i serveis de la societat i també promoure la utilització d'ajudes tècniques adequades que permetin millorar la qualitat de vida d'aquestes persones, mitjançant l'establiment de les mesures de foment i de control en el compliment de la normativa adreçada a suprimir i evitar qualsevol tipus de barrera o obstacle físic o sensorial.

En l'article 4 la Llei destaca la necessitat de garantir l'accessibilitat en els espais naturals d'ús públic.

Llei 20/1991 de promoció de l'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques

Article 4. Accessibilitat dels espais públics

1. La planificació i la urbanització de les vies públiques, dels parcs i dels altres espais d'ús públic s'han d'efectuar de manera tal que resultin accessibles per a les persones amb mobilitat reduïda. [...]

1.3.1.2 Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya

L'objectiu d'aquesta llei és regular l'ordenació i la promoció del turisme a Catalunya. La llei pretén protegir i preservar, d'acord amb el principi de sostenibilitat, els recursos turístics, i assegurar el respecte als valors culturals, històrics, artístics, territorials, urbanístics i mediambientals que els són propis, fomentar el turisme com a mitjà de coneixement, de comunicació i d'intercanvi entre els pobles i les cultures així com promoure un turisme de qualitat (article 3).

En aquest sentit, la llei defineix els espais naturals protegits com a recursos turístic essencials, que són aquells que, aïlladament o conjuntament amb altres, tenen la capacitat de generar els corrents de turisme més rellevants i contribueixen a reforçar la realitat de Catalunya com a marca turística global i a promocionar el país com a destinació turística (article 5).

Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya

Article 5. Recursos turístics essencials

2. D'acord amb l'apartat 1, tenen en tot cas la consideració de recurs turístic essencial els béns culturals protegits per declaracions d'organismes internacionals, els béns culturals d'interès nacional, els espais d'interès natural, els museus nacionals i d'interès nacional, els centres recreatius turístics i, globalment considerats, el conjunt del litoral, especialment les platges, i el domini esquiable.

La mateixa llei inclou en el seu apartat 8 que tothom té el deure de no maldre els recursos turístics i de no causar-los perjudicis i que els òrgans administratius que tenen encomanada la gestió o la protecció dels recursos turístics n'han de promoure un ús respectuós.

Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya

Article 8. Deure de preservació

3. Les actuacions públiques en matèria de turisme han d'anar adreçades a promoure i garantir un turisme respectuós amb el medi ambient, especialment pel que fa a les zones protegides per la normativa ambiental.

1.3.2 REGULACIÓ ESPECÍFICA

L'any 1989 va aparèixer la primera legislació específica per a l'accés al medi natural, el Decret 59/1989, de 13 de març, pel qual es regula la circulació motoritzada per a la protecció del medi natural, que va ser derogat per la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, actualment vigent.

1.3.2.1 Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural

La llei 9/1995 regula la circulació motoritzada en base a la categoria urbanística del territori per on corre la via i el nivell de protecció i de la morfologia del vial (camins pavimentats o no i segons l'amplada).

Pel que fa als espais de protecció especial, l'article 6.1, estableix que únicament s'autoritza la circulació dels vehicles motoritzats per aquelles pistes i camins delimitades pels plans de gestió de l'espai i en tot cas l'administració competent pot establir-hi regulacions específiques d'acord amb l'òrgan gestor de l'espai (article 8.1.).

Igualment regula la senyalització de les vies (article 11), la velocitat màxima a 30Km/h (article 13). Prohibeix els grups de més de 4 vehicles o més de 7 motocicletes (article 16) i en canvi sotmet a l'aprovació de l'òrgan gestor la circulació motoritzada organitzada (article 17.2). En qualsevol cas prohibeix, les competicions esportives dins d'espais de protecció especial, a no ser que siguin trams d'enllaç no cronometrats.

Aquesta llei va ser reglamentada segons el Decret 166/1998, de regulació d'accés motoritzat al medi natural.

1.3.2.2 Llei 12/2006, de modificació de la Llei 9/1995

El juliol del 2006 s'aprova la Llei 12/2006, de 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985, d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.

Els canvis més importants d'interès d'aquesta llei és la modificació de l'article 6 en el seu apartat segon, on diu que en els espais inclosos en el PEIN no declarats de protecció especial i terrenys forestals, s'autoritza la circulació per les pistes i els camins forestals pavimentats d'amplada superior o igual a quatre metres, pels vials pavimentats i camins autoritzats. Igualment, s'afegeix una disposició addicional, la quarta amb la que s'aproven mesures d'accés al medi natural a persones discapacitades amb mobilitat reduïda i per aquelles incloses dins de programes de tecnificació i d'alt rendiment esportiu.

Disposició addicional quarta

Les persones amb discapacitat que tinguin la mobilitat reduïda poden disposar d'autoritzacions específiques per a facilitar-los l'accés al medi natural. Aquestes autoritzacions poden comportar l'exempció de determinades limitacions de les establertes pels articles 6 i 7, per a aquestes persones i per als acompanyants que siguin necessaris. Les persones incloses en els programes de tecnificació i alt rendiment esportiu de Catalunya, acreditades per la direcció del Consell Català de l'Esport, disposen d'autoritzacions específiques per al lliure accés al medi natural no objecte de protecció especial, amb l'única finalitat que puguin practicar llurs activitats esportives

Modificació de la disposició tercera, per la que es crea una comissió consultiva d'accés al medi natural formada pels representats del sector públic i privat.

Disposició tercera

Es crea a cada comarca una comissió consultiva d'accés motoritzat al medi natural formada per representants dels departaments implicats, del consell comarcal, dels ajuntaments, dels propietaris afectats, per mitjà de les organitzacions professionals agràries, forestals i sectorials, i també d'altres entitats, institucions o agents socials afectats, amb la finalitat d'informar de les limitacions i les prohibicions a què es refereix l'article 8.2, del catàleg de circuits i el calendari de proves a què es refereix l'article 23 i de l'inventari comarcal de camins a què es refereix l'article 11

1.3.2.3 Decret 166/1998, de regulació d'accés motoritzat al medi natural

El desenvolupament de la Llei 9/1995 es realitza a través d'aquest decret i la puntualitza. En l'article 5 es diu que la circulació de moto és prohibida a les pistes de menys de 2 metres i la circulació d'automòbils ho està per les de menys de 3 metres.

Decret 166/1998, de regulació d'accés motoritzat al medi natural

Article 5.1. b) La circulació de motocicletes i vehicles assimilats és prohibida amb caràcter general per les pistes i els camins d'amplada inferior a 2 m.

Article 5.1. c) La circulació d'automòbils i vehicles assimilats és prohibida amb caràcter general pels vials d'amplada inferior a 3 metres, excepte en les pistes de desembosc, en les quals és autoritzada per a la realització de treballs forestals.

Article 5.3 En els espais naturals declarats de protecció especial la circulació de vehicles motoritzats únicament s'autoritza pels vials delimitats i senyalitzats a aquest efecte en els plans o en els programes de gestió corresponents, d'acord amb el que preveu aquest Decret.

Iguament en els espais de protecció especial s'autoritza la circulació per aquests vials delimitats en els seus plans de gestió i el Departament de Medi Ambient i Habitatge pot establir limitacions referides a l'estacionabilitat de la circulació, la velocitat màxima, les característiques del vehicle o qualsevol altre aspecte justificat per la preservació de l'espai (article 7.1).

Taula 1.3.1 Resum de les limitacions de la circulació rodada de la Llei 9/1995 i el Decret 166/1998, de regulació d'accés motoritzat al medi natural

	Tràfic autoritzat¹	Individual	En grup	En grup i organitzat	Circuit específic	Competició esportiva
ENPE	Lliure ²	Només pels vials delimitats en el Pla de gestió	Màxim més de 4 vehicles o més de 7 motocicletes	Aprovació prèvia de l'òrgan gestor	Prohibit	Només trams d'enllaç no cronometrats

Font: Campillo, X. 2001. La gestió de la xarxa de camins en zona de muntanya

1.3.2.4 Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

Aquest decret estableix el llistat de les espècies sensibles a les activitats humanes i en defineix la relació amb les activitats fotogràfiques, científiques i esportives.

- Activitats fotogràfiques i científiques

Pel que fa a aquestes activitats cal autorització per obtenir informació gràfica, visual o sonora de les espècies sensibles i molt sensibles en la seva zona de cria i en cas d'autorització es podrà sotmetre a l'acompanyament d'un guarda (article 2). La realització de pel·lícules, documents o espots publicitaris als espais de protecció especial està sotmesa a autorització (article 3).

Iguament la captura amb finalitat científica o educativa de qualsevol espècie protegida està sotmesa a una autorització especial (article 4).

¹ Agropecuari, forestal, serveis públics i propietaris

² Si la normativa de l'espai no ho prohibeix

- Activitats esportives

Pel que fa a les activitats esportives en els espais protegits cal autorització prèvia per a la seva realització (escalada, parapent, vol i descens per l'aire, aterratge d'ultralleugers, ala delta, bicicleta tot terreny), excepte en aquelles zones on sigui expressament permès. fora de les zones on l'òrgan gestor designi que no cal l'autorització (article 6.1).

En tots aquests espais, l'òrgan que designi l'administració gestora de l'espai determinarà les àrees i els períodes en què les activitats esmentades es podran dur a terme sense autorització.

Caldrà autorització per banyar-se i acampar fora dels indrets expressament destinats a aquest efecte dins dels espais de protecció especial (article 6.2).

1.3.2.5 RESOLUCIÓ MAH/2172/2007, de 2 de juliol, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2007-2008 en tot el territori de Catalunya.

Aquesta resolució estableix les espècies que poden ser objecte d'aprofitament cinegètic en el territori de Catalunya en la temporada 2007-2008 i que figuren en l'annex 1 de l'Ordre de 17 de juny de 1999 (DOGC núm. 2922, de 2 de juliol de 1999), per la qual s'estableixen les espècies que poden ser objecte de caça a Catalunya, amb l'excepció de l'estornell negre (*Stumus unicolor*), que no es considera espècie susceptible d'aprofitament cinegètic. També estableix els períodes de caça major i menor i els dies hàbils per fer-ho.

1.3.2.6 RESOLUCIÓ MAH/663/2007, de 5 de març, per la qual es fixen les espècies objecte de pesca, els períodes hàbils de pesca i les aigües en què es pot dur a terme l'activitat de pesca a les aigües continentals de Catalunya per a la temporada 2007.

Aquesta resolució estableix les espècies que poden ser objecte de pesca a les aigües continentals de Catalunya a la temporada 2007 i les seves dimensions mínimes són les que figuren a l'annex 1 de l'Ordre MAB/91/2003, de 4 de març, per la qual s'estableixen les espècies objecte de pesca i es fixen els períodes hàbils i les normes generals relacionades amb la pesca a les aigües continentals de Catalunya per a la temporada 2003 (DOGC núm. 3838, de 7.3.2003).

1.3.2.7 Estudi tècnic justificatiu de l'ordenació dels usos recreatius a l'embassament del Foix

El Departament de Medi Ambient i Habitatge i l'Agència Catalana de l'Aigua van realitzar al desembre de 2004 un estudi tècnic de l'ordenació dels usos recreatius a l'embassament del Foix amb la finalitat d'establir en quines zones i amb quina intensitat es porten a terme les activitats recreatives, i en quines s'han de dictar restriccions per salvaguardar la qualitat ambiental i garantir la compatibilitat amb altres usos.

1.4 RECURS DE NORMATIVA

Taula 1.4.1 Recull de la normativa destacable per a l'ús públic

Administració	Disposició	Títol	Publicació
Departament de Indústria, Comerç i Turisme	Llei 13/2002, de 21 de juny	Turisme de Catalunya	DOGC 03/07/2002
Departament de Comerç, C. i T.	Ordre d'11 de juliol de 1986	Requisits per a la instal·lació i el funcionament dels càmpings	DOGC 11/7/1986
Departament de Comerç, C. i T.	Decret 81/1991, de 25 de març	Requisits de les empreses d'activitats esportives i turístiques d'aventura	DOGC 24/4/1991
DARP	Llei 12/1985, de 13 de juny [adequació per Decret legislatiu 11/1994]	D'espais naturals de Catalunya	DOGC 28/6/1985
Departament de Benestar Social	Llei 20/1991, de 25 de novembre	Promoció de l'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques	DOGC 4/12/1991
Ministeri de l'Interior	Reial decret 13/1992, de 17 de gener	Reglament general de circulació	BOE 31/1/1992
DARP	Decret 148/1992, de 9 de juny	Regulació d'activitats fotogràfiques, científiques i esportives	DOGC 13/7/1992
DARP	Llei 9/1995, de 27 de juliol	Regulació de l'accés motoritzat al medi natural	DOGC 2/8/1995
DARP	Decret 130/1998, de 12 de maig	Mesures de prevenció d'incendis forestals a les àrees d'influència de carreteres	DOGC 9/6/1998
DARP	Decret 166/1998, de 8 de juliol	Reglament de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural	DOGC 14/7/1998

Administració	Disposició	Títol	Publicació
DARP	Llei 5/2003, de 22 d'abril	Mesures de prevenció d'incendis forestals a les de Medi Ambient urbanitzacions sense continuïtat urbana	DOGC 8/5/2003
DARP	Decret 64/1995, de 7 de març	Mesures de prevenció d'incendis forestals.	DOGC 10/3/1995

Font: elaboració pròpia a partir memòria gestió Parcs